

דגמים של יזמות

ד"ר ירון כהן צמח

היזם - המונע מתוך חזונו - מפעיל יכולות שונות בכדי להביא את הרעיון היזמי למציאות ועל ידי כך הוא משבש את המצב הקיים תוך כדי יצירת עולם חדש. לצורך כך הוא נדרש לתכונות מגוונות של תכנון, ארגון וביצוע. היזם, במודע או שלא, פועל כמו מדען: הוא חוקר את המציאות, מזהה את מבניה ומבין היכן וכיצד הוא צריך לפעול. אם אכן על היזם לחשוב כמדען, אזי יש לבחון את פעולותיו והצלחתו באמצעות כלים מתחום הפילוסופיה של המדע - כיצד אנחנו יודעים על המציאות, מה אנחנו יכולים לדעת, ומה בעצם אפשר לעשות עם מה שאנחנו יודעים.

מתוך רציונל זה, ננתח בקורס את הצלחתם של כמה מהיזמים הטובים ביותר שצמחו בשנים האחרונות ונעמוד

על הדומה והשונה ביניהם לאור ניתוח פילוסופיית המדע שעומדת בבסיס ניהולם: לדוגמה - סטיב ג'ובס ייבחן לאור משל המערה של אפלטון; ג'ף בזוס יהווה בשבילנו מודל מושלם ליזם האריסטוטלי; המהפכות של איילון מאסק תיבחן על פי תפיסת המהפכות המדעיות של תומאס קוהן; ותפיסת ההשקעות של באפט לעומת זו של סורס ו/או נסים טאלב תיבחן על פי הבנתם את היכולת להכיר את המציאות.

מקורות הלמידה בקורס יהיו בעיקר הביוגרפיות שנכתבו על יזמים מצליחים אלו.

התלמיד בקורס ישיג 3 מטרות:

- היכרות עם הסוגיות המרכזיות בפילוסופיה של המדע
- הבנה רחבה של העיקרון היזמי וניתוחו באופן מקורי
- למידה על האופן שבו היזמים המוצלחים ביותר בעולם עשו את זה

בפועל

מטלות:

מטלת הסיום בקורס היא עבודת בית.

הערות קורונה:

בחלקים מסוימים של הקורס נדרשת מעורבות והשתתפות פעילה של הסטודנטים/יות. הסטודנטים/יות מתבקשים/ות להשתתף בחלקים אלו עם מצלמה ומיקרופון פתוחים. נא להיערך בהתאם.

קיימת אפשרות כי הקורס יילמד באופן היברידי, תוך קיום חלק מההרצאות כמפגשים פיזיים וחלקם כהרצאות זום. אנא קחו הדבר בחשבון בבואכם להירשם לקורס. עדכון מפורט בנושא יינתן לקראת פתיחת שנת הלימודים. אנא עקבו באתר מרכז היזמות להודעות בנושא

<https://enter.tau.ac.il/homepage>

מערך שיעורים (עם קריאה נבחרת)

**שיעור 1-2: מההרפתקן ליזם –
התפתחות היזמות ורעיון ניהול
היזמות כמדע**

שנהב יהודה, אידאולוגיות ניהול
בעידן הרציונליות, אוניברסיטה משודרת,
1991

**שיעורים 2-3: שאלת היזם
בפילוסופיה היוונית: קריאה
ביקורתית בכתבי הסופיסטים,
אפלטון ואריסטו.**

בכלר זאב, פילוסופיה של המדע,
הוצאת משרד הביטחון, 1979

**שיעור: 4: סטיב ג'ובס – היזם שראה
את האידיאות (המצאת האייפון)**

אפלטון: המדינה

אייזקסון וולטר, סטיב ג'ובס, מודן,

2012

**שיעור 5: ג'ף בזוס והיזם אריסטוטלי
– החנות שיש בה הכל (הקמת אמזון)**

אריסטו: הפוליטיקה

סטון בראד, החנות שיש בה הכל –
ג'ף בזוס ועלייתה של אמזון, מטר,
2014

קריימס ג'פרי, 7 המנהלים הטובים
ביותר – סודות המקצוע, מטר, 2006

שיעור 6: יזמות בין שמירה על הקיים לבין מהפכה מדעית

Schumpeter, J.A. The theory of economic development: an inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle (1911), 1961.

גזיאל חיים, מחשבה מינהלית בת
זמננו, רמות, 1990

דרוקר פיטר, ניהול – הלכה למעשה,
פקר, 2006

שיעור 7: פילוסופיה של ההשקעות בשוק ההון – וורן באפט, ג'ורג' סורוס ונסים טאלב

הגסטרום רוברט, דרכו של וורן
באפט, מטר, 2005

**שיעור 8: מקארל פופר, דרך תומס
קון ועד לחלל - איילון מאסק ויזמות
מהפכנית (טסלה משנה את עולם
הרכב)**

קון תומאס, המבנה של מהפכות
מדעיות, עליית גג, 2005

ואנס אשלי, אילון מאסק - היזם
הנועז המעצב את עתידנו, מטר, 2016

**שיעור 9: מה ניתן ללמוד מתורת
הכאוס על האפשרות ליזמות ועל
(חוסר) האפשרות לניהול מדעי?**

ג'יימס גליק, כאוס, ספרית מעריב, 1991
ג'קסון פיל, 11 אליפויות, מטר, 2014
ברנסון ריצ'ארד, האוטוביוגרפיה,
מטר, 2015

**שיעור 10: ביל גייטס - היזם שפותר
בעיות**

שיעור 11-13: יזמות ואתיקה ומבט כללי על תחום היזמות מזווית הראייה של הפילוסופיה של המדע

לקריאה נוספת (ראשוני):

בכלר זאב, פילוסופיה של המדע, הוצאת משרד הביטחון, 1979

האמל גארי, עתיד הניהול, מטר, 2010
שילוני איתי, גלעד רבינוביץ, ניהולוגיה: ניהול – תיאוריה ויישום, עילמור, כתר, 2006

Elliot Samuel Paul and Scott Barry Kaufman eds' (2014): The Philosophy of Creativity, Oxford University Press

Rigby Rhymer, 28 Business Thinkers Who Changed the World, KoganPage, 2011

Schumpeter, J.A. The theory of economic development: an inquiry into profits,

capital, credit, interest, and the business cycle (1911), 1961.